



Številka: 511-35/2023/9
Ljubljana, 11. 12. 2023
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE <a href="mailto:Gp.gs@gov.si">Gp.gs@gov.si</a>
<b>ZADEVA: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na 3. konferenci o letalstvu in alternativnih virih, ki je potekala od 20. do 24. novembra 2023 v Dubaju – predlog za obravnavo</b>
<b>1. Predlog sklepov vlade:</b>
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na 3. konferenci o letalstvu in alternativnih virih, ki je potekala od 20. – 24. novembra v Dubaju</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p> <p>Priloga: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na 3. konferenci o letalstvu in alternativnih virih, ki je potekala od 20. do 24. novembra v Dubaju</p> <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Ministrstvo za infrastrukturo</li><li>- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo</li><li>- Ministrstvo za zunanje zadeve</li></ul>
<b>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</b>
/
<b>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</b>
– Srečko Janša, generalni direktor Direktorata za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo

<ul style="list-style-type: none"> <li>– Maja Strnad Meško, podsekretarka, Sektor za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo</li> <li>– Sabina Dolinšek Popadić, vodja Sektorja za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo</li> </ul>		
<b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>		
/		
<b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>		
/		
<b>5. Kratak povzetek gradiva:</b>		
/		
<b>6. Presoja posledic za:</b>		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul>	NE
<b>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /</b>		

<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
<b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
<b>SKUPAJ</b>			/	/
<b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
<b>SKUPAJ</b>			/	/
<b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
/	/		/	
/	/		/	
/	/		/	
<b>SKUPAJ</b>		/	/	
<b>OBRAZLOŽITEV:</b>				
<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
/				
<b>II. Finančne posledice za državni proračun:</b>				
/				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
/				

**II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:**

/

**II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:**

/

**7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:**

Stroške udeležbe (letalska vozovnica, dnevnice in nočitve) za generalnega direktorja Direktorata za letalski in pomorski promet, ki se je konference udeležil fizično, je v celoti krilo Ministrstvo za infrastrukturo.

**8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

**9. Predstavitev sodelovanja javnosti:**

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo ni bilo objavljeno skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade RS.  
Gradivo ni predmet usklajevanja z javnostjo.

**10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:**

NE

**11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:**

NE

Mag. Alenka Bratušek  
Ministrica

## **Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na 3. konferenci o letalstvu in alternativnih virih, ki je potekala od 20. – 24. novembra v Dubaju**

### **I. Namen udeležbe**

Namen udeležbe je bil sodelovanje slovenske delegacije na 3. Konferenci o letalstvu in alternativnih virih (CAAF/3), ki je potekala od 20. – 24. novembra v Dubaju v organizaciji Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO). Glavni cilj CAAF/3 je bil pregled vizije ICAO za čistejšo vire energije za letalstvo za leto 2050 in posledično sprejetje vizije ICAO za 5% zmanjšanje emisij iz letalstva do leta 2030 ob upoštevanju nacionalnih okoliščin in zmožnosti.

Po izidu druge konference ICAO o letalstvu in alternativnih gorivih (CAAF/2) oktobra 2017, ki je potrdila vizijo 2050 za trajnostno letalsko gorivo (SAF), je 41. zasedanje skupščine ICAO oktobra 2022 pozvalo Svet, naj nadaljuje z oceno napredka pri razvoju in uvajanju SAF, letalskega goriva z nizko vsebnostjo ogljika (LCAF) in drugih čistejših virov energije za letalstvo kot del procesa pregleda stanja ICAO.

S strani EU, njenih držav članic, drugih držav članic Evropske konference civilnega letalstva (ECAC) in EUROCONTROL so bila predložena skupna stališča in sicer:

- delovni dokument o politikah v podporo globalnemu, kolektivnemu in ambicioznemu količinsko opredeljenemu cilju za trajnostna letalska goriva, nizkoogljična letalska goriva in drugo čistejšo letalsko energijo
- delovni dokument o pomoči in krepitvi zmogljivosti v podporo razvoju, proizvodnji in uporabi trajnostnih letalskih goriv
- delovni dokument o financiranju čistejše energije
- delovni dokument o spremljanju in obračunavanju trajnostnih letalskih goriv, nizkoogljičnih letalskih goriv in druge čistejše letalske energije

Države članice in EU pa so so-sponsorirale tudi delovni dokument Mednarodne letalske koalicije za podnebne ambicije (IACAC) na temo njihovega pogleda na okvir za SAF, LCAF in druge čistejše energije v letalstvu.

### **II. Teme in razprave na konferenci:**

Konferenca je svoje delo in razprave vodila skozi 4 ključnih tem: i) najnovejši razvoj tehnologije čistejše energije za mednarodno letalstvo in njen prispevek k dolgoročnemu globalnemu cilju, ii) podporne politike za spodbujanje razvoja in uvajanja čistejše energije za letalstvo, iii) pomoč in krepitev zmogljivosti za čistejšo energijo ter iv) financiranje čistejše energije. Preko teh razprav bilo moč pridobiti različne poglede in mnenja, ki so na koncu je prispevala pri obravnavi ključne teme pregleda vizije ICAO do leta 2050 za SAF, vključno z LCAF in drugo čistejšo energijo za letalstvo, z namenom, da se opredeli globalni okvir.

Konferenca ICAO o letalstvu in alternativnih virih je dosegla dva izjemna rezultata za znižanje ogljičnega odtisa z letalskega sektorja. Prvi je sprejetje Vizije ICAO, ki določa cilj 5-odstotnega zmanjšanja ogljične intenzivnosti do leta 2030 z uporabo SAF in LCAF. Po scenarijih neto ničelne vrednosti, ki so jih opredelili ICAO in analiza industrije, bi se to moralo povečati na skoraj popolno zamenjavo do leta 2050. Cilj je globalen in namenoma ni pripisan posameznim državam, da se zagotovi, da države, ki lahko ukrepajo hitro, to tudi storijo, države, ki potrebujejo več časa za razvoj infrastrukture SAF, pa lahko vzpostavijo potrebne zmogljivosti.

Drugi izjemen rezultat konference pa je sprejetje globalnega okvira za čistejšo energijo, ki predvideva pomoč državam pri prehodu. Vključuje programe za krepitev zmogljivosti, prenos znanja in tehnologije, potreben dostop do financiranja in smernice o najboljših politikah za pomoč pri širjenju SAF.

Pri udeležanju vizije bodo specifične okoliščine in ustrezne zmogljivosti posameznih držav vplivale na njihovo zmožnost prispevanja k viziji v okviru lastnih nacionalnih časovnih omejitev, pri čemer ne bodo obremenjene s posebnimi obveznostmi ali zavezami glede zmanjšanja emisij.

Globalni okvir ima vlogo olajšati razvoj in uvajanje trajnostnih letalskih goriv SAF, letalskih goriv z nižjo vsebnostjo LCAF ter drugih okolju prijaznejših virov energije v letalstvu na globalni ravni ali v vseh regijah sveta. To bo doseženo predvsem z zagotavljanjem večje preglednosti, doslednosti in predvidljivosti za vse zainteresirane strani, vključno s tistimi izven letalskega sektorja. Hkrati je nujno povečati gotovost glede politik, predpisov in podpore za izvajanje ter naložbe, ki so ključne za enake možnosti vseh držav pri prispevanju k razvoju in uporabi teh goriv.

Ta sporazum je sporočilo svetu, da se letalstvo odmika od fosilnih goriv in da mora tradicionalni energetski sektor zdaj nameniti pomembne tokove svojih velikih dobičkov in kapitalskih izdatkov za energetski prehod. Potrebuje se podpirne vladne politike in podpirne naložbe finančnega sektorja.

Prehod na SAF že poteka, saj se politični ukrepi izvajajo ali se o njih razpravlja v približno 40 državah. Strokovnjaki iz letalske industrije pravijo, da bodo podpirne politike ključnega pomena za pospešitev razvoja in dobave SAF v drugih državah po svetu. Trenutno je 50 letalskih družb, ki predstavljajo več kot 40 % svetovnega letalskega prometa zavezanih, da bodo do leta 2030 več kot 5 % svojega goriva uporabljale SAF. Mnogi so si zastavili cilj 10 %, nekateri pa so si zastavili cilj 30 % do leta 2030, kar je predvsem politično gonilo. Letalski prevozniki, operaterji in korporativni partnerji imajo trenutno sklenjene pogodbe o terminskem nakupu SAF v vrednosti 45 milijard ameriških dolarjev, kar je več kot pred uvedbo programa Covid, ko je bila ta vrednost 6 milijard dolarjev.

Trenutno je certificiranih osem poti za proizvodnjo SAF, ki se lahko uporabljajo v komercialnih letih, v naslednjih 2-5 letih pa bo dodanih še dodatnih sedem. Dodatne poti "soproizvodnje" lahko še povečajo ponudbo možnosti za proizvodnjo SAF. To kaže na različne možnosti proizvodnje SAF po vsem svetu, od odpadnih virov do neprehrambenih energetskih rastlin in SAF, proizvedenega iz obnovljive električne energije.

Trenutno SAF proizvaja približno 10 obratov, do leta 2029 pa bo v 35 državah raziskanih več kot 150 projektov, ki bi jih lahko uporabili za proizvodnjo SAF. Analiza kaže, da bi lahko do leta 2030 proizvedli do 23 milijonov ton SAF, z dodatno podporo v prihodnjih dveh letih pa bi se ta količina lahko še povečala.

Nenazadnje pa doseganje cilja neto ničelnih emisij ogljika do leta 2050 zahteva obsežne in trajne naložbe ter finančno podporo v prihodnjih desetletjih. Dodatno je pomembno zagotoviti zanesljivo in cenovno dostopno podporo ter okrepitev zmogljivosti za države s posebnimi potrebami, saj je od tega odvisno, ali bodo lahko izpolnile svojo vlogo.

Končno bo novi globalni okvir ICAO podpiral prehod na čisto energijo v letalskem sektorju, kar je ključno za doseg cilja neto ničelnih emisij ogljika do leta 2050, kot ga je sprejela 41. skupščina ICAO leta 2022. Njegov namen je stalno sporočati javnim in zasebnim vlagateljem ter proizvajalcem goriv o priložnostih za celovito podporo in sprostitvev potenciala energetskega prehoda v letalskem sektorju.

### **III. Sestava delegacije Republike Slovenije**

Vlada Republike Slovenije je v delegacijo imenovala naslednje člane:

- Srečko Janša, generalni direktor Direktorata za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo, vodja delegacije, fizična udeležba,
- Sabina Dolinšek Popadić, vodja Sektorja za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo, članica delegacije, virtualna udeležba,
- Maja Strnad Meško, podsekretarka, Sektor za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo, članica delegacije, virtualna udeležba.

